

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 80 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1887, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată celî.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșeste cu ultima Decembrie 1886, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzi cu espedirea foaiei *).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 7 Ianuarie.

Privirea Europei este îndreptată spre Berlin asupra bărbatului de fer, care trei zile de-a rândul a susținut o luptă înfocată cu parlamentul pentru durata termenului în privința prezenței forțelor armate. Șapte sau trei ani va dura actuala stare de lucruri cu privire la numărul miliției germane. Capacități militare ca mareșalul Moltke, bărbați politici neasemenați, după cum e Bismarck au pledat pentru termen de 7 ani, parlamentul a fost pentru trei ani. Îndată după publicarea acestui verdict s'a ridicat principele Bismarck, și a cetit autograful împărătesc, prin care se disolvă parlamentul.

Importante sunt desbaterile din Reichstagul german pentru enunțațiunile făcute cu privire la starea europeană în genere. În aceasta privință principele Bismarck a vorbit limpede, respicat, fără nici o cruțare, și dacă în general lumea nu va fi mulțamită cu metoda burșicoasă a lui Bismarck de a tracta parlamentarismul, într'una va trebui să-i fie recunoscoțoaria, și aceasta este declarațiunea lui în în politica esternă, care e limpede ca lumina soarelui.

Bismarck voesce pacea mai pte sus de toate. De aceea Germania trăscesc în cea mai strânsă legătură cu Rusia. Asemenea bune legături întreține ea și cu Austro-Ungaria. Tendenta Germaniei este îndreptată spre susținerea păcii. N'are Germania nici un interes în orient, nici un interes în Bulgaria, și dacă Bismarck în politica sa pentru Bulgaria ar fi pro-

vocat un răsboiu cu Rusia, atunci el ar fi trebuit pus pe banca acusaților. Acesta e punctul de plecare al Germaniei în cestiunea orientală. Domnească în Bulgaria cine va domni, esercieze protectorat sau doară chiar permanentă influență ori cine va voi în Bulgaria, Germania pentru aceasta nu se va încăera cu Rusia.

Diametral opus cu acest program al principelui Bismarck în cestiunea orientală este după cum scim cel al contelui Kálnoky. Monarhia noastră are vitale interese în orient. Nu este indiferent deci pentru Austro-Ungaria cine va domni în Bulgaria, și ea nu va suferi ca vre o putere străină să esercieze acolo influență permanentă, sau protectorat nebasat pe contracte internaționale, o eventuală ocupare cu armată a Bulgariei o va considera de casus belli.

Declarațiunile contelui Kálnoky au fost cunoscute principelui Bismarck, de aceea îndată după ce a dat Rusiei mână liberă în cestiunea orientală, a mărturisit, că între Austro-Ungaria și Rusia relațiunile sunt foarte încordate. Germania își dă toată silința să susțină pacea, și să impedece o eventuală încăerare între aceste două mari puteri vecine. Și dacă îi va succede, atunci ei puțin îi va păsa, dacă în Rusia o vor considera de austro-filă, și în Ungaria de ruso-filă.

Din politica cu doue fețe a lui Bismarck adeverata morală este, că el umblă după interesele Germaniei, pentru cari sacrifică interesele aliaților sei.

Cu privire la alianța cu statul nostru încă aflăm enunțațiuni importante. Raportul acestei alianțe e de natură, încât un stat nu e obligat a apere interesele celuilalt. Concret vorbind, Germania numai atunci va întrevini în interesul statului nostru, când acesta va fi amenințat în temeliile sale. Puțină mângăere, vor fi dîcînd diarele din Budapesta, dar totuși mângăere.

Am ținut de cuvîntă, să relevăm aceste puncte din memorabila cuvîntare a lui Bismarck pentru caracterizarea situațiunei. Lumea va fi recunoscoțoare principelui de Bismarck pentru atîta sinceritate în espunerea politiceii sale, căci acuma se scie, din ce parte suflă vîntul, nu 'i va fi recunoscoțoare însă monarhia noastră pentru direcțiunea politiceii germane în cestiunea orientală.

Am avut slăbiciunea să accentuăm nu odată, că politica noastră își are de basă alianța cu Germania. Va trebui acuma să declarăm, că politica noastră va trebui să se bazeze numai pe puterile noastre. Și atunci avem lipsă de pace internă.

FOIȚA.

Seara în ajunul nunții.

„În adevăr noi vom trăi fericiți unul cu altul,“ vorbi domnișoară Louisa mătușii sale, seara în ajunul nunții și obraji ei se roșiră, și ochii ei străluciau de plăceri laurice. Își poate cineva ușor inchipui, când o mireasă dîce n o i, la cine dintre muritori cugetă.

„Nu me îndoesc de loc, scumpă Louisa“ răspunde mătușa: „băgați numai de seamă, ca să rămâneți fericiți unul cu altul.“

„A, cine s'ar putea îndoii, că nu vom rămâne! Eu me cunosc. Și dacă n'aș fi bună, iubirea mea cătră dînsul me va face mai bună. Și cât timp noi ne vom iubi, nu se poate să nu fim fericiți. Iubirea noastră va fi continuă“

„Oh“, suspină mătușa, „vorbesci ca o fată de nouă spre-dece ani în ajunul nunții, în estasl dorințelor împlinite, în estasl frumozelor speranțe și presimțiri. Scumpă copilă, crede-me: și inima îmbătrânesc. Vin zile, când farmecul sentimentelor se sterge. Și dacă iluziunile trec, abia atunci se scie, dacă în adevăr ne mai iubim. Dacă farmecul răpitor se stinge

prin dedare, dacă vioiciunea din tinerețe se pălesce, dacă în vieța casnică umbra învelue tot mai tare și mai tare lumina: atunci, Louiso, și mai înainte nici de cum, abia poate dîce femeea despre bărbat, că-i demn d'a fi iubit, abia atunci poate dîce bărbatul despre femeie, că înflorește în o plăcere vecinică. În ajunul nunții însă în adevăr 'mi sună astfel de aprețieri ridicol“.

„Te înțeleg, mătușică, Dta vrei să 'mi spui: numai virtuțile noastre reciproce ne vor face plăcuți unul altuia și în timpurile mai de apoi. Dar acela, de care eu m'am legat — căci despre mine nu pot dîce, de cât a prea-mări o nobilă voință — nu e el cel mai demn, mai nobil dintre toți tinerii întregei cetăți? Nu înflorește în persoana lui numai noblețea, călăusa norocului vieții!“

„Copilă“, adause mătușa, „îți dau drept. Virtuțile înflorește la tine ca și la el: sum datoare să 'ți-o spun asta, făr' a-te linguși. Dar, inimă scumpă, ele numai înflorește încă, și nu s'au perfecționat în arșița soarelui și în povoai. Nici o floare nu ne înșală mai tare în speranță, de cât acestea. Nimenea nu scie, în ce pământ se sădesc. Cine cunoasce tainele inimei?“

„O, mătușică, în adevăr me înfricoșezi“.

Revista politică.

Din capitala monarchiei s'au întors bărbații regimului nostru cu isprăvile în băț, ca să fie scărmanați de reprezentanții dietali. Mai trebuia să amintim că în conferințele ministrilor din capitală s'au luat în mare băgare de seamă măsurile trebuincioase miliției în casul unei mobilisări; pentru aceste măsuri ministrul de finanțe va trebui să pună la dispoziția ministrului de răsboiu 15 milioane de fl. mai mult decât după cum e budgetul pe anul 1887; și aceste milioane, e întrebarea, dacă vor fi de ajuns.

De tot furtunoasă e dieta Ungariei, bărbații nu se cruță aproape de loc și, cu deosebire la ordinea dîlei a fost început desbaterea budgetului pentru 1887. Desbaterea e vehementă, ea ne lămuresc în destul trista soarte, în care se află Ungaria în privința financiară. Săculețul deficitelor se umple tot mai tare și mai tare.

Finanțele Ungariei represintă un tablou așa de trist încât deputatul Helfy a declarat, că sau va urma un bancrot sau dările vor trebui să se urce. De altcum dînsul se și miră, că în Ungaria regimul parlamentar nu-i ca în alte state, în cari cel puțin după o ocărnuire de 12 ani se încunjură catastrofa financiară prin aceea, că și dau dimisiunea și nu mai îmbată lumea cu apă rece. Dînsul află finanțele Ungariei așa de neregulate încât nu află demn, ca budgetul statului să se primească ca desbatere specială. Horánszky nu-și mai aduce aminte de un guvern, care să-și fi perdut așa de tare încrederea poporului.

Cu vreme națiunea va numi epoca aceasta sistemul minciunilor. După orator socotelile sunt pline de sminteli, dînsul e foarte neclar, cu atîta e în clar însă, că în decurs de 10 ani din urmă deficitul se învîrtesce în jurul frumozelii sume de 40 milioane. Socotelile finali arătă, că în anul 1868 datoritiile statului erau de 235, în anul 1875 însă de 619 în 1885 au atins frumozica sumă de 1435 de milioane. Acest sistem trebuie să se șteargă, așa n'o va mai putea duce țeara mult. Sub acest regim nu înflorește decât egoismul și idololisarea. La amîndoi oratorii dl Tisza le a sciut răspunde prin vorbe pline de flosculi.

Acestea 's dela noi.

Foile se ocupă mai cu seamă cu discursul lui Bismarck și cu politica Germaniei. Nu scie omul ce va fi și unde vor răspunde apucăturile politice. Mulți pretind, că din discursul lui Bismarck lămurit se vede starea pacinică a Europei. Dacă ar fi așa dar, de ce cancelariul de fer de trei ori s'a ridicat pe tribună pentru de a se primi, ca soldatul german șapte ani să nu se despartă de pușcă. De alt-

„Cu atîta mai bine, Louiso. Cugetă și veți, așa ceva e tocmai potrivit în seara din ajunul nunții. Mie 'mi ești de tot dragă, d'aceea voesc a'ți vorbi, întocmai cum simțesc. Eu încă nu sunt mătușă bătrînă. În vîrstă de două-deci-și-șapte de ani poți trăi încă cum îți place, fără de griji, și încă n'ai ajuns a fi bigotă. Și tocmai asta-i pricina, că am dreptul de a'ți vorbi și a te face băgătoare de seamă la un secret, ceea ce poate, că încă nu scî, și despre care unei drăgălașe și tinere fetițe nu i-se prea povestesc; ceea ce pe un tîner încă nu l'prea interesează, — și cu toate acestea e cel mai temeinic stilp în economia casnică, pe care se bazează iubirea vecinică și norocul nesdruncinat.“

Louisa cuprinse cu amîndouă mînilor mîna mătușii.

„Mătușă picată din ceriu! Dta scii, Dtale toate le cred. Vrei să 'mi spuni: Noroc statornic și iubire vecinică nu ni se garantează din întemplantă prin un stimol trecător, ci numai prin virtuțile inimei, ce le vom efecțui unul pentru altul, ele sunt comoara cea mai bogată a căsătoriei, ce o vom aduna împreună; ele nu se vor învechi.“

„După cum se întemplantă, Louiso, și virtuțile se pot învechi, și cu învechirea lor se devină uricioase, ca și frumoztea corpului.“

cum nu poate fi tocmai favorabilă starea Germaniei, dacă ea caută, să și stoarcă toate puterile pentru susținerea unei puteri militare ne mai pomenite, și asta poate chiar în contul altor interese.

Și se nu ne prindă mirarea, dacă n'a reușit ași Bismarck, va reuși mâine, i-s'a mai întâmplat lui stavili, pe când actualul împărat era numai rege și stavilile au fost delăturate, voia cancelariului realizat. Reichstagul s'a disolvat, dar și asta a fost numai politică proiectată încă mai înainte d'a vorbi Bismarck, „Vossische Zeitung” se exprimă ast-fel: Fără voie a pus națiunea stavilă marelui și mult meritatului bărbat, dar ea l'chiamă ca odinioară Englitera pe ducele Wellington: *victorios în Spania, Waterloo, Vittoria, se nu porți învingere asupra poporului teu.*

De alt-cum deși proiectul a căzut, îndată după disolvarea Reichstagului se făcură o mulțime de manifestațiuni împăratului, ear el mișcat până în suflet eși de trei ori pe balcon, mulțămind mulțimei. Camera seniorilor dietei prusiene a luat un proiect de adresă către împăratul, în care și exprimă părerea de rău, că parlamentul a respins proiectul militar, asigurându-l, că prusienii sunt gata a nu se despărți șapte ani de pușcă.

Dacă toate statele germane vor fi așa de entuziasmate pentru militarism ca Prusia, desigur că Bismarck și Moltke și vor vedea năzuințele realizate. „Novosti” apărând vorbele lui Bismarck și dice, că interesele Rusiei nici când nu se pot împăca cu ale Austriei și ale Engliterii. Rusia nu dorește război, ci resbelul depinde dela Austria; căci dacă Austria e interesată în peninsula balcanică, asta-i în contradicție cu problema istorică a Rusiei, ear Rusia nu va putea suferi o astfel de politică. Deci ar fi bine pentru evitarea războiului pentru moment ca Austria să și răstingă influința sa, în cas contrariu chiar primăvara va aduce o încurcă între relațiile noastre cu imperiul vecin.

Comisiunea bulgară în Roma avu aceeași soartă ca și în celelalte capitale, unde ceruse sprijin Ea a fost primită într'un mod tare prietenesc de contele Robilant. Și acest ministru îi dete învățtură, spunându-i, că Bulgaria datorește ascultare Rusiei și că puterile cele mari nu sunt cam prea aplicate a purta război pentru bulgari, ci și dacă ar purta, războiul ar fi păgubitor pentru cei mici. Deci bine ar fi că Bulgaria să se îngrijască de afacerile sale din înlăuntru și să nu vină în conflict cu statele. — Soarta Bulgariei e deci în mâna puterilor mari. Nici vorbă nu mai poate fi de Alecsandru, după cum spun foile ruse. Țarul ar fi aplecat a propune un alt principiu, pe care dacă l'ar recunoaște toate puterile, Rusia n'ar mai umbla după Dandianul Migrelian. „M. Wiedomosti” propune pe principele Gantemuroff, care se consideră de descendent al celei mai vechi familii caucasice.

O industrie, ce ni se impune.

Acum, când e vorba a se încheia din nou cu România convențiunea vamală, nu va fi fără de interes nici pentru publicul nostru să vadă, cum știu cei din România află mijloacele cele mai practice, chiar și pentru articlii, cu cari sunt în prima linie atinși prin închiderea granițelor Austro-Ungare. Reproducem în cele următoare după „Economia-Națională” următorul articol:

„Esportul de cereale și de vite era, și va fi încă mult timp, singurul nostru izvor de bogăție, care ne permite a ne procura produsele manufacturate ale țărilor streine, în schimbul produselor

noastre naturale. În comptul esportului, vitele figurau cu o sumă respectabilă, destul de însemnată pentru noi. Tergul cel mai important pentru desfacerea vitelor noastre era Austro-Ungaria.

Abia au trecut câțiva ani dela încheierea convențiunii între România și Austro-Ungaria, și vecinii noștri sub presiunea ungarilor, au căutat toate mijloacele spre a se opri cu totul intrarea vitelor noastre în Austro-Ungaria.

Ungurii, fiind un popor agricol ca și noi, voiau să incurajeze creșterea vitelor lor, oprind importul vitelor noastre. Ei au reușit pe deplin. N'au cruțat nici un mijloc, chiar cele mai neonest, numai să-și ajungă scopul. Se închidea granița vitelor noastre despre Austro-Ungaria, sub pretext, că la noi băntue pesta bovină și alte boale, cu toate că starea sanitară era escelentă în toată întinderea țerei. Întru cât privește comerțul cu râmătorii, dificultățile, ce le făceau comercianților noștri, nu erau mai puțin mari și mai neonest. Râmătorii se supuneau fără motiv la o carantină costisitoare, și odată ajunși la tergul dela Steinbruch se inspectau de către medicii veterinari. Nu este trebuință să mai spunem, că mai totdeauna, râmătorii de provenință română erau declarați de bolnavi, plini de trichină și altele. Consecința naturală era, că comercianții noștri trebuia să și vândă râmătorii pe prețuri de nimic săpunarilor din Pesta, spre a fabrica săpun din grăsimea lor. Negreșit că șicanele de tot felul, făcute comerțului nostru de vite, nu erau de natură a încuraja estinderea lui.

Țifra esportului de vite în Austro-Ungaria a mers scădând, până când, de trei ani încoace putem dice, că nu am mai esportat nimic. Am rămas deci numai cu esport de cereale.

Inchiderea granițelor Austro-Ungare pentru vitele noastre a avut ca urmare deprecierea completă a vitelor la noi. Cine a mai pomenit să se vândă vaci cu 20—30 lei, și boi cu 50—60 lei.

Spre a remedia acest neajuns, și spre a evita o mulțime de cheltuieli comercianților noștri, s'a înființat târgul de râmători de la T. Severin; acum este pe cale de a se înființa un târg de boi la Constanța. În aceste târguri, comercianții străini vor putea face cumpărări importante, de oare ce în ele vor găsi totdeauna un număr mare de capete de vite. Târgurile sunt indispensabile spre a favoriza un esport regulat.

N'ar trebui să ne oprim aci. Avem multe de făcut; trebuie să schimbăm multe din obiceiurile noastre, pentru a ajunge să utilizăm în modul cel mai profitabil produsele noastre. Este cunoscut, că esportul animalelor vii, pe lângă că este mai costisitor prin obligațiunea de a le nutri, dar este încă espus la o mulțime de riscuri. Dacă nu se vînd imediat, posesorul lor este obligat să le nutrească cu spese mari timp îndelungat, sau să le vină pe preț de nimica. Parte din animale pot să moară pe drum. Chiar dacă n'ar fi aceste inconveniențe, în tot cazul, vitele ajung la târguri, ostenite și slăbite de drum, altă cauză pentru deprecierea lor.

Americanii au fost cei dintâi, cari au dat exemplul, cum se poate face comerțul cu vite. Ei, fiind în imposibilitate aproape absolută de a esporta animale vii în Europa, le-au transformat în conserve, de carne cum: slănină afumată sau neafumată, șunci și carne sărată de râmător și de boi conservată în butoaie. Esportul de carne conservată se face pe o scară vastă și americanii realizează beneficii însemnate.

Fiindcă, transformând animalele în conserve de carne, nu se întrebunțează din animal de cât părțile utilizabile, se reduce mult din greutatea lor,

prin urmare cheltuielile de transport vor fi foarte scădute. Mai este și avantajul, că animalul transformat în conserve, dacă nu se vinde imediat nu mai cere de mâncare.

Ar trebui să ne convingem de aceste adevăruri și să intrăm pe calea industrială a comerțului de vite. Suntem siguri că, dacă transformarea animalelor în conserve s'ar face pe o scară mai întinsă, în vederea esportului cumpărătorii s'ar găsi destui. Acesta ar fi modul economic de a ne desface la timp de animalele grase.

Acum câteva zile casse comerciale mari din Belgia s'au adresat ministrului nostru de agricultură și comerț spre a le indica pe cei mai însemnați fabricanți de conserve de carne, slănină, șuncă și carne sărată, dela care ar putea să și procure aceste conserve în mari cantități.

Conservele de carne se consumă în Franța în Germania, Belgia, Anglia și Italia în mare cantitate. Aceste țări aprovizionează din America. Oare cererea comercianților belgiani, pentru ministerul nostru, nu este ea un indice suficient, că conservele fabricate, la noi ar putea să și găsească lesne târguri de desfacere.

Iată o cestiune, care merită serioasa atențiune nu numai a guvernului și a producătorilor, dar a tuturor persoanelor, cari se interesează de sporirea izvoarelor noastre de bogăție.

Desbaterea proiectului de lege militar în parlamentul german.

Din lipsa de spațiu nu putem publica vorbirea cancelarului Bismarck în toată întregitatea ei, dar ca on. public totuși să poată avea cunoștința despre această vorbire remarcabilă, publicăm părțile cele mai esențiale din trînsa.

După deschiderea sedinții ia cuvântul mareșalul Moltke și continuă: Guvernele solide sunt garanța păcii; și din contră sunt periculoase aroganțele conducătorilor de partide, și influința lor asupra poporului. Dacă poate să conlucre vre-un stat pentru susținerea păcii, acel stat poate fi numai Germania, care stă în defensivă, dar spre aceasta se cere să fie tare și gata de resbel. „Dacă — continuă oratorul — preste voia noastră vom fi siliți a intra în resbel, atunci vom lupta până în fine; dacă însă vom respinge proiectul de lege, atunci e sigur, că resbelul e al nostru. Votarea de astăzi și va avea efectul în afară.” Vorbitorul vorează, că casa nu va întârția a spriginii guvernului și va vota proiectul de lege. Numai armata dă garanța tuturor celorlalte instituțiuni politice, cari toate cu armata există și cad. Arangearea nouă a armatei, numai după ani corespunde scopului ei. Privirea Europei astăzi e concentrată spre acest parlament. Apelez la patriotismul Dvoastre când ve rog: să primiți proiectul de lege și să arătați lumii, că Dvoastre sunteți gata la ori ce sacrificiu, chiar la acceptarea unei convingeri contrare convingerilor Dvoastre, când e vorba de bunăstarea patriei.

După ce a vorbit Stauffenberg, urmează cancelarul Bismarck: Puterea armată în starea ei actuală, după convingerea guvernului, nu e de ajuns pentru a da garanța siguranței imperiului, la care poporul german are drept necontestabil. Aceasta e convingerea tuturor autorităților militare afară de parlamentul german. (Ilaritate.) Așadara toate autoritățile militare sunt în contradicție cu dnii Richter, Windhorst și Grillenberger. (Contrașicri.) Eu nu pot crede, că acești dni se se pună cu judecata dîșilor mai presus de împăratul german bineversat în cele militare și mai presus de părerea tuturor generalilor. Numai aceea o pot presupune, că asești dni afară de motivele espuse de guvern caută și alte motive; presupunerea, că noi am vrea să introducem dări nouă, e tot așa de mare neesactitate, ca și când noi am presupune despre opozițiune, că ar avea inte-

„O mătușică, ce mai vorbesci! Spune-mi o virtute, ce cu vremea să devie uricioasă.

— Dacă odată e urită n'o mai putem numi virtute, întocmai după cum nu mai putem numi p'o frumoasă fetiță, frumoasă, d'acă vremea a sbărcit-o ca p'o mamă bună.

„Dar, mătușică, virtuțile nu se aseamănă cu lucrurile pămîntesci!”

— După cum se întâmplă.

„Când se va putea dice despre delicateță și blândețe, că sunt lucruri uricioase?”

— Îndată ce vremea le va schimba în moleșire femească.

„Și curagiul bărbătesc?”

— Într'un arțag brutal.

„Și modestia?”

— În dejosire.

„Și mândria nobilă?”

— În trufie și fală goală.

„Și complexanța?”

— În o prea indejosită pretinie cu toții și în a te face sluga lui Dârloagă.

„Nu mătușică, voesci numai ca să me resvretesc. Viitorul meu bărbat nu poate degenera așa de tare.

O virtute îl împodobesce, ce l'feresce de toate cursele. Sălășluesce în el o adâncă simțire și un neperitor sentiment spre tot ce e nobil, frumos și bun. Și această simpatie gingașă pentru tot ce-i nobil, sălășluesce în mine ca și în el. Ea este izvoritoriul chizășiei pentru fericirea noastră.”

— Și dacă ea se va învechi cu voi, va deveni o simțire urăcioasă, iar asta simțire e satana căsătoriei. Simpatia nu v'o deneg nici unuia; însă Ddeu drăguțul se ferească ca aceasta grație se nu îmbătrânească, căci se va preface într'o femeie certăreață. Cunoști pe contesa Stammern.

„Acea, care de câțiva ani s'a despărțit de bărbatul său?”

— Cunoști motivul adevărat al despărțirii.

„Se vorbesce multe.”

— Ea însăși mi-a povestit istoria. Și eu încă vreau să și-o povestesc. E plină de învățături și tot odată comică; și se o aducem aici numai ca o pildă.

Louisa deveni curioasă. Mătușa istorisi următoarele:

Stammern și femeia sa erau o părechie pildă de iubire, ajunseră a fi invidiați. Căsătorii lor a

fost efectul unor petreceri la olaltă din când în când în decursul mai multor ani, al plăcutei consimțiri unul față de celalalt. S'au iubit cu o înfocată dragoste. Amândoi au fost creați unul pentru altul, frumoși, buni și sentimentali, și în toate dorințele și planurile lor se potriviau.

E de însemnat încă prima întâmplare, pe când erau logodiți și părinții lor nu se puteau învoi, astfel, că căsătoria se tot amana. Contesa era amărită până în suflet, bolnavă de moarte; și logodnicul fanatic în iubire amenința a se stinge, ca Werther a lui Ghoete, sau ca Siegwart alui Miller. Destul, pentru ca să mântuiască vieța junei contese și să oprească pe contese dela o luptă inoelnică și disperată, părinții erau siliți, cel puțin la părere, ca să se împace. Învoirea mântui pe logodnici de moarte; însă îndată ce juna contesa nu mai era în pericol, neînțelegerea iară și viri coada între părinți și căutau să mai amâne nunta încă pe vr'o câțiva ani. Tinera părechie însă într'o noapte dispăru, călători peste hotărțile țerii, se cunună înaintea altariului, se întoarse contele ca bărbatul contesei, ear ea ca femeia lui și cu asta parcă tot ceriul se pogorise pe pământ.

res se pericliteze siguranța Germaniei. E de apretiat și împregiurarea, că nodul gordian, față de care am stat înaintea resbelului ultime, numai prin sabie l-am deslegat, umai prin armată, pe care ne putem basa. Aceasta va fi evident înaintea fie-cărui, precum și aceea, că cestiunea orientală nu se poate deslega din aceasta casă. Chemarea, ce ne-a provenit din pacea dela Frankfurt a fost destul de grea. Mai ușor a fost a crea pacea, decât a o susține. Aceasta ne-a succedat în conlucrare cu Austro-Ungaria, cu care stăm într-o legătură atât de internă, într-o intimitate sinceră și reciprocă, precum în decursul alianței germane nici când nu ne-a succedat a o stabili. Pentru consolidarea păcii are mare înfrunțare și referința amicală, ce există între cei trei împărați, și acum e mai necesar să se susțină binefăcătoarea pace, ear spre aceasta e de lipsă înaintea de toate o armată tare.

Referințele noastre față de toate puterile sunt cele mai bune. Bunele noastre referințe față de Rusia încă s'au mai presus de toată îndoiala. Noi nu avem poftă de resbel și cu greu putem presupune așa ceva și din partea Rusiei. Atâta e sigur, că noi față de Rusia nu vom începe resbel. Lă o alianță între Franca și Rusia cu ocaziunea compunerii proiectului nu am reflectat.

Toate suspiciunile, cu cari suntem acușați, sunt nebasate. Tot presa aceea, care acum e în contra proiectului de lege, cu câteva săptămâni înainte au pretins, ca să ne încercăm într'un resbel cu Rusia pentru Bulgaria. Dar ce e pentru noi Bulgaria? Pentru noi e un lucru de tot indiferent ori și cine va domni în Bulgaria. Amiciția cu Rusia e cu mult mai prețioasă pentru noi, decât susținerea bunelor relațiuni cu Bulgaria, și nu ne vom lăsa a fi amăgiți din partea nimănui, ca să intrăm în inimiciție cu Rusia pentru Bulgaria. Susținerea bunelor relațiuni între puteri pentru noi e de cel mai mare interes, și aceasta e cu mult mai greu, decât poate Dvoastre ați crede, și se nu credeți, că noi combătuți fiind sau prin jurnalistică sau prin discuțiunile parlamentare ne vom abate dela această nisuiță.

Cu Franca încă stăm în bune relațiuni, dar susținerea acestor relațiuni e o problemă cu mult mai grea, pentru că aici trebuie să treacă mult timp, până când se vor uita toate cele din trecut.

Din parte-ne toate le comitem, ca pe francezii să-i înduplecăm la uitare și iertare. Nu avem nici un motiv ca să ne acceptăm la un resbel din partea Francei, dar nici ca să ne temem de atare resbel, nu avem motiv. Ca să atacăm noi pe Franca despre aceea nu poate fi vorba, dar trebuie să ne îngrijim, ca nici noi să nu putem fi atacați. Noi pe Franca în nici o împregiurare nu o vom ataca, dar totdeauna trebuie să fim gata, ca în cas de erumpere resbelului să putem da afront.

Scopul proiectului acesta este. Eu sunt cu toată încrederea față de guvernul francez și față de o parte a poporului francez, trecutul însă ne-a învățat, că noi la o pace îndelungată cu Franca nu putem conta. În Franca ușor poate să ia frânele guvernului un cabinet, care să ne aducă resbelul și cu acest incident trebuie să ne tragem de seamă. Există în Franca o singură foaie, care se dă: că francezii abdică de Elsația și Lotharingia? Întrebarea dacă e motiv de ajuns pentru votarea acestui proiect — temerea, că putem fi atacați din partea Francei nu voiesc a o discuta, observ numai, că datorința noastră este a ne îngrijii în toate direcțiunile. Franca e tare și are o armată devotată și bine instruită și astfel noave nu ne este iertat a sta în nelucrare fie acolo referințele din timp în timp cât de pacifice. Ce ne-ar accepta pe noi, dacă francezii ar învinge. Tot cu acei francezi am sta în față, cu cari am stat dela anul 1807 până la 1816, și cari în decurs de 30 de ani ne-ar distruge cu totul. S'ar năuși într'acolo ca să ne micșoreze, ba poate ne-ar pretinde și regatul Hanoverei. Prin aceasta voiesc să îndigitez numai urmările unui resbel cu sfârșit tragic. Pacea dela anul 1870 ar fi numai o jucărie pe lângă pacea dela anul 1890. Cine vrea să ia responsabilitatea pentru aceste eventualități să o facă, guvernul la aceasta nu este aplicat. Pentru aceea a înaintat parlamentului guvernul acest proiect de lege, pentru că vrea să aibă o armată destul de mare, permanentă și bine instruită. Consiliul federal a aflat în interesul imperiului septenatul corăspundătoriu, și așa credeți Dvoastre, că consiliul federal se va abate dela proiectul de lege propus? Și ve întreba acum, că ar fi oare cu puțință în Franca, ca un astfelu de proiect de lege făcut în interesul țerei să fie recepat? Nu există nici un motiv să i-se facă greutăți guvernului în privința timpului, atunci când acest guvern s'a acomodat în modul cel mai riguros baselor fundamentali ale constituțiunei. Noi necondiționat rămânem pe lângă septenat și dela această nu ne vom abate de loc. (Aprobări din partea dreaptă.) Și cine ne poate noue garanta, că aici va fi tot aceiași majoritate? Poate Dvoastre voiți ca contingentul armatei germane să l faceți pendent dela majoritatea parlamentului? Prin aceasta Dvoastră armata imperială o ați preface în armată parlamentară. Atunci însă ar trebui întrebați pe alegători, că într'adevăr aceasta e opiniunea poporului?

Vrem să auzim, dacă și la alegători există aceea părere, ca puterea armată să se normeze prin parlament fără conlucrare consiliului federal și fără consensul împăratului, dela împărat a spera așa ceva, e imposibil.

E imposibil a presupune despre împărat, ca densus la anul al 90-lea al vieții sale să lucre pentru nimicirea acelu

operat al seu, pentru care și-a sacrificat cei 30 de ani din urmă din viață; și acest operat e armata germană și crearea imperiului german. Dacă Dvoastră credeți aceasta, și dacă veți da ansă la cea mai mică bănuială în aceasta privință și dacă consiliului federal nu i veți da posibilitatea prin primirea acestui proiect de lege, a se îngrijii de puterea armată a Germaniei, atunci mai curând suntem aplicați a intra în desbaterea acestui obiect cu un parlament nou. Noi cu Dvoastră nu vom mai negocia, pericolul, ce amenință popoul german din această trăgănare, ne va sili a vorbi cu alți oameni, cari ne vor da toată siguranța în această privință.

Încât pentru întrebarea, că pentru ce n'a acceptat guvernul espirarea acestui septenat, răspunde principele Bismarck, că acum a venit la convingerea, că inspecțiunea granițelor are lipsă de îmbunătățire. Se provoacă la împregiurarea, că în Franca resbelul contra Germaniei e un mijloc în mâna guvernului pentru a și asigura poziția. Așadar trebuie să fim gata și pentru eventualitatea, că guvernul francez va începe resbelul, dacă nu s'ar putea susține altfelu. S'a tras la îndoială, că cu parlamentul actual s'ar putea face vre-o înțelegere, dar am vrut să evităm cazul ca din trăgănarea acestui proiect de lege să urmeze vre-un pericol pentru siguranța imperiului. Nici n'am fost pregătiți, că la această pretensiune moderată să întimpinăm vre o opozițiune, dacă aceasta o puteam să o scim, atunci cu mult mai de mult puteam să întrebăm pe alegători: Vreți ca să țineți posesiunile imperiului german și mai departe în posesiune sau ba? Rămânem pe lângă pretensiunile noastre.

Varietăți.

* Prăsnuirea „Arătării Domnului” s'a sărbătorit în mod foarte solemn în biserica din cetate. Escelenția Sa Domnul arhiepiscop și metropolita a oficiat înconjurat de Preacuvioșia Sa părintele archimandrit Dr. Harion Pușcariu, Preacuvioșia Sa părintele protosincol Nicanor Frateș, și de Dnii: Ioan Popescu, protopresbiter și prof. seminarial; Zaharia Boiu, asesor consistorial; Simion Popescu, protopresb. și de diaconul Sergiu Medean. În decursul sărbătorii s'a hirotonit întru preot Radu Martinovici și întru diacon Sofroniu Mogoș. Corul seminarial și al „reuniunei” condus de dnul prof. G. Dima a desfătat sărbătorește și de astă dată pe credincioși. Irmosul compus pentru cor micst l'au cântat mai mulți membri ai reuniunei rom. de cântări din Sibiu.

Nu mai puțin în mod măreț a fost sărbătorită și de soldați aceasta prăsnuire. Păr. capelan Simon Popovici a oficiat la biserica din „groapă” La dece oare s'a început sfințirea apei în prezența unui număr public, a generalului și a celorlalte căpetenii militare. Frumoasa impresiune au produs purtarea trupelor comandate de sub-colonelul Cazan. Țiua încă a fost de tot favorabilă pentru astfel de sărbătoare.

* Sinodul arhieresc al metropoliei sârbesci este convocat pe cale telegrafică la Carloveș pe poimâne 10/22 Ianuarie, pentru noua alegere de episcop la Verșeț. Acolo a sosit deja șeful poliției unguresci Jekelfalusi, pentru a conferența cu patriarhul în afacerea alegerii; — așa dăce opoziționalul „Branic,” și mai adaugă: „Vai de noi, când poliția maghiară ne alege episcopi.”

* (Ministrul de honveși) a esmis o ordinațiune în urma căreia municipiile aurt recercate, ca să înștiințeze pe toți acei indiviți, cari la cazul unei mobilizări a armatei nu pot fi de loc despărțiți de oficiul lor. — După cum vin scirile în cazul unei mobilizări pe fie care parte a monarhiei s'ar cădea de-ocamdată 100,000 de glotași. Acestia rămân în îmbrăcăminte întregi întreguți cum sunt și nu capătă făr' o manta și o șipcă. Închipuiesc-și cine-va un soldat cu: șipcă, manta, cioareci și opinci?!

* (Himen.) Dl Nicolau Clonța cler. abs. s'a fidanțat cu d-șoara Hareta Maria Popescu.

— Ioan Pașca cleric absolut și-a incredințat de fitoarea soție pe d-șoara Letiția Condor fca preotului din Dângău, Ioan Condor.

* (Serată literară.) Corpul învățătoresc dela scoala capitală gr. or. din Seliște, va ține *Daminecă în 11 Ianuarie 1887* o „Serată literară” împreună cu joc — în folosul înființării scoale de fetițe și al bibliotecii scolari; invitând totodată și pe calea aceasta cu toată onoarea pe onorabilul public, ce ne a incunjurat și sprijinit totdeauna, atât cu cuvântul cât și cu fapta. Începutul va fi la 7 oare seara. Prețul intrării: de familie 1 fl. de persoană 50 cr. Oferte marinimoase se primesc cu mulțămite și se vor cuita pe cale publică. Programul e de următorul cuprins:

1. „Cuvânt de deschidere” rostit de M. Stoica, învățătoriu diriginte.

2. „Eată țiuă triumfală” executată de elevii scoalei.

3. „Dragoș” poezie de V. Alesandri, declamată de A. Gogonea, învățătoriu.

4. „Zorile frumoase” executată de elevii scoalei.

5. „Sergentul” poezie de V. Alesandri declamată de un elev.

6. „Cum de nici familia nici scoala, nu corespond educațiunei” de N. Neamțu, învățătoriu.

7. „Stroe Plopan” baladă populară de V. Alesandri, declamată de o elevă.

8. „O cântare solo” de Romul Mircea, învățătoriu

9. „Condamnarea strugurelui” din Povestea vorbeii de Anton Pan, declamată de D. Lăpedat, învățătoriu.

10. „Păstorul” executat de elevii scoalei.

11. „Sentinela română” poem istoric de V. Alesandri declamată de R. Mircea, învățătoriu.

12. „Tricolorul” executat de elevii scoalei.

* (Invitare.) Corpul învățătoresc dela scoala conf. rom. din Beclean (com. Făgărașiu), va aranja Joi în 8/20 Ianuarie, 1887, în localul scoalei din loc o producțiune literară împreună cu dans, venitul e destinat în favorul elevilor miseri.

Program.

1. „Cuvântul de deschidere” rostit de D. G. Taflan.

2. „Țeara mândră” poezie, executată de corul micst.

3. „Chiemarea inteligenței române față de poporul dela sate,” disertațiune de D. G. Dobrin.

4. „Fântâna cu trei isvoară” cântec popular, executat solo de Dșoara Elena Prodan.

5. „Frații jderi” poezie de V. Alesandri, declamată de D. N. Ludu.

6. „Cântecul gitei latine” poezie, executată de corul micst.

7. „Un dialog între patru elevi.”

8. „Adio București” romanță de Th. Georgescu duet executat de Dnii G. Taflan și N. Ludu,

9. „Monolog ocasional” rostit de D. E. Prodan

10. „Cisla” quartet umoristic satiric de C. Porumbescu, executat de corul micst.

Între paușă se va presenta jocurile istorice „Călușeriul” și „Bătuta.”

Ofertele marinimoase se primesc cu mulțămite și se vor cuita publice.

Comitetul arangiatoriu.

* Cu ocaziunea anului nou, s'a oficiat de Inalt P. S. Mitropolit Primat, în catedrala mitropoliei, unul din serviciile cele mai solenne, care s'au făcut și la care a asistat și M. S. Regele. După terminarea serviciului M. S. Regele împreună cu mitropolitul au trecut în palatul metropolitan, unde a primit numeroase felicitări din partea întregului cler și altor persoane de distincție, cari erau de față.

S. Sinod va fi convocat în sesiunea estra-ordinară, chiar în luna aceasta.

Între alte cestiuni urgente, pentru care se face această convocare, S. Sinod se va ocupa de alegerea unui director la tipografia cărților bisericesci, a unui redactor șef la jurnalul „Biserica ortodocșă” și cu recomandarea unui profesor la catedra rămasă vacantă la facultatea de teologie, scrie „Telegraful.”

* (Jubileu militar.) Nu de mult s'a sărbătorit în Seghedin un solemn jubileu. Ioan Muntean căpitan ces. reg. la reg. de inf. 46 a implinit 40 de ani în frumosul oficiu al armelor. Despre ovațiunile, ce manifestară oficerii iubitelui lor camarad se vestesc următoarele din Seghedin:

În presara sărbătorii jubileului percurse musica reg. cu diferite lampioane frumoase în strada Teleki, unde șade bravul bărbat și execută înaintea casei lui cele mai frumoase piese o oară întreagă. Pe timpul acesta se înfățișă căpitanului o deputațiune de oficeri din garnisoana Seghedinului, cari în numele lor și al camaradilor, îl felicitară în modul cel mai cordial. Căpitanul mulțum profund și dăse, că mulțumesc genului seu, care îl împărtășă cu norocul d'a putut servi credincios 40 de ani supremului comandant Maj. Sale, împăratului și regelui, precum și scumpei sale patrii, și de s'a putut bucura de amiciția pretinilor și conșoților lui.

În țiuă sărbătorii întreg corpul oficerilor se înfățișă în sala de primire, aducându-i cele mai frumoase ovațiuni, ear seara s'a dat în onoarea vrednicului bărbat un măreț banchiet în casina militară, fiind sala sărbătorește decorată cu flori frumoase și plăcute. Sus la ușa intrării atrârna un transparent, ear serbarea arăta din destul, cât de prețuit e căpitanul Ioan Muntean. Fericitul bărbat e din Vestem, de lângă Sibiu a luat parte în campaniile din 1859 și 1866 și posedă frumoasă moșie în Segedin.

Ast-fel de manifestări corăspundătoare meritelor, în cari ghimpele naționalității n'au loc se pot face „numai în cercurile militare!!”

* La alegerea de protopresbiter în tractul Panciovei precum cetim în „Foaia diecesană” candida-

